

Reactie op plannen Hoge Wal

15 Juni 2023

Algemeen:

De plannen zoals in januari gepresenteerd zijn verbeterd t.o.v. eerdere versies. Het eindbeeld is prima (gelijk aan de huidige situatie), maar de weg er naartoe helaas niet.

Bezwaren tegen de plannen:

- Er moeten onnodig veel bomen worden gekapt i.v.m. aanbrengen van dit type beschoeiing. Veel aanwezige bomen staan juist in de zone waarin gewerkt moet worden. Het duurt vele jaren voordat de bomen weer van gelijke omvang zijn als de huidige bomen.
- De natuurwaarden worden hierdoor aangetast. Herstel hiervan duurt vele jaren. Veel nestgelegenheid van vogels (bijvoorbeeld in de laaghangende takken) gaat definitief verloren. Het gebied kan beter met rust gelaten worden.
- Eerst kappen van bomen en daarna weer terugplanten van nieuwe leveren daarnaast vele malen minder baten dan de bestaande bomen laten staan. (CO2-opname, zuiveren lucht, koelte, vasthouden water en grond, enz.)
- Er wordt onnodig € 300.000,- teveel uitgegeven aan een dure constructieve beschoeiing. Indien afkalving als een potentieel gevaar wordt beschouwd voldoet ook een simpele perkoenenbeschoeiing waarbij de aanwezige bomen kunnen blijven gehandhaafd. Hiermee is afkalving voldoende te voorkomen. Als de afkalving niet plaatsvindt, is het risico op onderuitzakken van het talud minimaal. Een goedkopere oplossing is dus ook geschikt. En niets doen is uiteraard hier ook een goede optie.
- Het gevaar op instabiliteit wordt erg opgeklept. De risico's zijn beperkt. De Raadsinformatiebrief is misleidend. Sweco constateert slechts een '*risico op afschuiving*'. Geen '*noodzaak ivm. onveiligheid*' of '*risico op bezwijking grondlichaam*', zoals de Raadsinformatiebrief ten onrechte stelt.
De kans op een calamiteit is nihil gezien de wal er al eeuwen zo bij ligt. Bij een eventuele verschuiving stort niet de gehele wal in, maar zou er hooguit sprake zijn van een kleine scheur in de grond of de vorming van een ondiepe kuil. Monitoring of aan de waterlijn erosie optreedt is gemakkelijk uit te voeren.
- Woerden heeft een groot probleem met het onderhoud van de wegen en het groen. Veel projecten hebben vertraging of worden niet uitgevoerd. Veel gebieden hebben ernstig achterstallig onderhoud. (zie ook <https://gemeenteraad.woerden.nl/Vergaderingen/Politieke-avond/2023/09-maart/20:00/Raadsvoorstel-Rekenkameronderzoek-beheer-en-onderhoud-kapitaalgoederen/D23091185-Eindrapport-onderzoek-kapitaalgoederen-Woerden-1.pdf> en het bijbehorende amendement. In plaats van zich te richten op een onnodige herinrichting van de Hoge Wal kan er beter aan onderhoud elders gewerkt worden.
- Met de € 300.000,- die op dit project te besparen is zijn zowel op het gebied van risicobeheersing als op het gebied van natuurverbetering zoveel betere investeringen mogelijk.
- Tot nu toe zijn van het Singelplan alleen de onderdelen uitgevoerd waar de natuur op achteruit is gegaan. Compensatie hiervan heeft nog nergens plaats gevonden. Aanleg van de in het Singelplan genoemde ecologische oevers dient nog plaats te vinden, maar wordt door de ambtenaren genoemd als vervallen onderdeel.
- Het verder aantasten van de natuurwaarden is daarmee onaanvaardbaar en zal mogelijk tot lange procedures kunnen gaan leiden. Hier zit niemand op te wachten. Bijvoorbeeld de verstoring van de habitat van minimaal 5 beschermde vleermuissoorten. Een Wet natuurbeschermingsvergunning mag wettelijk niet verstrekt worden als er een 'andere bevredigende oplossing' is [artikel 3.8 lid 5 Wnb](#).

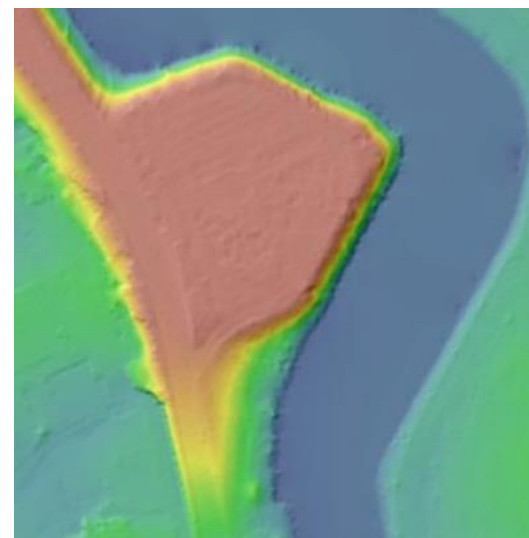
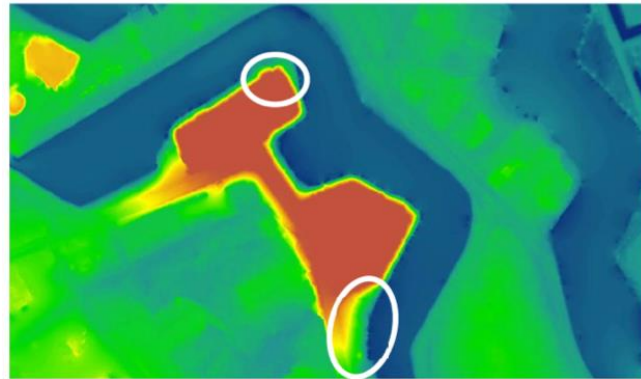
Kanttekeningen bij rapport Sweco.

Door Sweco is een onderzoek uitgevoerd, waarbij helaas niet alle onderdelen van de huidige situatie in het model zijn gestopt. Hierbij een aantal onvolkomenheden van dit rapport.

Bij 2.2 Huidige situatie

Bij 2.2. worden op basis van de AHN4 (Actueel Hoogtebestand Nederland) twee afwijkingen aangegeven die Sweco toeschrijft aan afkalving a.g.v. erosie. Dit is een onjuiste conclusie. De 2 omcirkelde 'afwijkingen' zijn volstrekt verklaarbaar en geven zeker geen verzakking aan.

- Het noordelijke deel is een aanaarding a.g.v. aanbrengen materiaal van boven af (bijvoorbeeld overblijvend zand). Het talud heeft namelijk nog zijn oorspronkelijke steilte en hier zit een doorgang in de haag.
- Het zuidelijke is een aanaarding voor het toegangspad dat hier ligt. Bij meer detail op de hoogtekaart is dit duidelijk waarneembaar. (zie kaartje hier rechts) AHN4 met meer detail projecteerd.

Bij 2.3.1 De berekening is alleen op het steilste deel van het gehele project gemaakt. Op dit deel zijn grafkelders aanwezig. Deze grafkelders zijn niet in de berekeningen meegenomen. Aanwezigheid van grafkelders maken dat de berekeningen gunstiger uitvallen. Op veel delen van het plan is een aanzienlijk gunstiger profiel aanwezig dan het berekende profiel. Zo heeft de R.K. begraafplaats een minder steil talud en een grondstrook onder aan het talud. Beide aspecten maken dat de berekeningen hier gunstiger uitvallen.

Bij 2.3.3 De gehanteerde rekenmethode wordt doorgaans gebruikt bij dijkverzwaringen en taluds nabij bouwwerken en wegen etc. Plaatsen waar de risico's aanzienlijk groter zijn en waarbij niet altijd vertrouwd kan worden op historisch bewezen stabiliteit. Een verzakking van enkele centimeters kan bij dergelijke constructies al problematisch zijn. In dit rekenmodel is geen ruimte voor de additionele sterkte van boomwortels. Dat dergelijke structuren van wortels een groot effect hebben is algemeen bekend. Dat deze effecten niet mee zijn genomen maakt de uitkomst te snel negatief.

Bij 3.2.1 Dat het risico groeiend is door klimaatveranderingen wordt niet onderbouwd. Bij de optie geen beschoeiing wordt aangegeven dat de situatie in het verleden niet heeft geleid tot een significant falen van het bastion. Door klimaatverandering zal er in de toekomst in het algemeen een andere maatgevende situatie optreden. De

verschillen in klimaat zijn voor dergelijke open grond echter niet noemenswaardig. Het grondwater zit hier meters diep en de grond neemt op begraafplaatsen snel het regenwater op. Daarnaast kan de situatie eenvoudig gemonitord worden. Teveel overhangende bomen kunnen teruggesnoeid worden. Problemen aan de beschoeiing of waterlijn zullen zich niet van de ene op de andere dag gaan voordoen.

Bij 3.2.2 Bij de optie perkoenpalen worden vele onjuiste aannames genoemd. Zo kunnen de palen wel onderling verbonden worden. Kan er een hulpconstructie achter verwerkt worden. Is de levensduur ook fors, mits deze laag op het water geplaatst wordt. En zal bij eventueel inrotten van de kop zal de perkoenpaal nog steeds zijn werk blijven doen. In combinatie met de wortels van de achterliggende beplantingen zal geen uitspoeling plaats vinden. Hiermee is dus een stabiele situatie gegarandeerd. Zeker als je in oenschouw neemt dat de huidige situatie al 200 jaar stabiel is zonder beschoeiing.

Aantekeningen m.b.t. veiligheid en risico's:

De bastions zoals die veelvuldig in Nederland voorkomen hebben doorgaans geen grondkerende constructies en vaak zelfs geen beschoeiing. Deze steile taluds hebben door de eeuwen heen hun stabiliteit bewezen.

Als bij alle bastions in Nederland vergelijkbare berekeningen worden uitgevoerd zal naar verwachting een meerderheid van deze situaties als "niet bewezen veilig" kunnen worden bestempeld. Dit zal bijvoorbeeld ook het geval zijn bij het binnentalud van de Hoge Wal naar de Hogewalstraat of naar de Jan de Bakkerstraat. Bij een rekentoets op dergelijke plaatsen zal waarschijnlijk ook de conclusie zijn: "*stabiliteit rekentechnisch onvoldoende*". Ook elders in onze stad bevinden zich dergelijke situaties, die nooit berekend zijn. Dit betekent niet dat deze situaties onveilig zijn. Het uitbannen van dergelijke situaties is uiterst kostbaar en niemand zit er op te wachten.

Voor zover ons bekend heeft zich in Nederland in de afgelopen eeuwen geen significante verschuiving van historische bastions plaats gevonden.

Door de betrokken ambtenaren is met betrekking tot risico's de neiging om het gevaar sterk op te kloppen. Mensen zouden worden bedolven onder meters grond en lijkkasten zullen in de Singel drijven als er geen versterking plaatsvindt. De risico's bij eventuele afschuiving van een talud zijn echter zeer beperkt en eenvoudig herstelbaar mocht het ooit optreden. Een zeer beperkte grondverschuiving van enkele decimeters over een beperkte lengte is waarschijnlijk het maximale wat zou kunnen gebeuren. Geen lawines, geen modderstromen en waarschijnlijk met een kruiwagen nog op te lossen.

De aanwezigheid van mensen op deze locaties aan de rand van de begraafplaats is zeer beperkt. Risico's dat mensen er bij betrokken raken is nagenoeg uitgesloten.

De verwachte meerkosten voor een constructieve beschoeiing t.o.v. een perkoenpalenbeschoeiing zijn circa € 300.000,--. Indien de gemeente Woerden dit geld besteedt in andere risico's (zoals het aanpassen van onveilige verkeerssituaties, of onderhoud aan wegen en bruggen) is het geld t.a.v. het beperken van risico's aanzienlijk beter besteed.

Kappen onderste 1 á 1,5 meter voor schoeiing van 3 ton

Alternatief Stichting Kotestein: zichtbare vesting door zichtlijnen en maquettes. (blz. 94 Raadsinformatiebrief)